

GRISPRODUKTION

Niels Duedahl, VD för Danish Crown, har lanserat två olika varianter där slakterikonserten är med och finansierar investeringar i nya slaktgrisstall. Foto: Göran Berglund

Nytt grisstall ger bonden mer betalt

HERNING

Danish Crown erbjuder pristillägg under fem år på levererade grisar till lantbrukare som bygger nya stall. VD Niels Duedahl har tidigare lanserat en annan variant för nybyggnation där slakteriet står för kostnaden och sedan arrenderar ut till uppfödaren.

De många äldre stallen är en tickande bomb på flera håll i europeisk grisproduktion, däribland i Danmark. Enligt Niels Duedahl, som i augusti 2024 tillträdde som VD för Danish Crown, skulle 2,5 miljoner danska stallplatser för slaktgrisar behöva bytas ut de kommande 15 åren.

Under sitt lite mer än ett år som slakterikonsertens högste chef har han hunnit lansera flera nya grepp för att åtgärda problemet. Genom ett nytt ägarbolag erbjuder lantbrukaren att under 15 år arrendera stall som Danish Crown bygger. Avtalet kan sägas upp men då förlorar lantbrukaren rätten att överta ägarskapet.

Nytt prispåslag

På griskongressen i Herning, där Niels Duedahl höll ett uppmärksammat föredrag, lanserade han ytterligare en möjlighet i samma riktning med prispåslag på levererade grisar för lantbrukare som investerar i nya stall. Påslaget startar på 80 danska öre, motsvarande 1:20 svenska kronor, per kilo gris och

trappas sedan ned under fem år.

Medelvärdet under de fem åren blir 60 danska öre och skulle enligt Danish Crown täcka cirka 25 procent av investeringen förutsatt att byggkostnaderna stannar på 4 000 danska kronor per stallplats. Därutöver erbjuder slakteriet möjlighet att låna 650 danska kronor per stallplats till 4,8 procents ränta. Lånet betalas tillbaka på fem år.

– Det är helt nödvändigt att vi får i gång byggnationen av nya stall för slaktgrisar i Danmark om vi ska säkra en konkurrensduglig produktion. Samtidigt vet vi att nya stall med den senaste teknologin bidrar till att hålla nere klimatavtrycket, säger Niels Duedahl som tillägger att Danish Crown inte på något sätt tänker lägga sig i driften av stallen.

Bakgrund hos Lego

Med ett förflutet som bland annat chef för danska Lego anställdes Niels Duedahl som VD för att genomföra rejäla förändringar i ett krisande Danish Crown. Mindre slakterier har stängts och nu tittar man på att kraftigt reducera de cirka 200 varumärken som sammanlagt existerar världen över. I den nya strategin som utlovas vid årsskiftet utesluts inte att konserten byter namn.

Niels Duedahl berättar att han under sina första 14 månader som VD har försökt ta reda på mer om vad konsumenten förväntar sig av ett företag som Danish Crown, en aspekt som han anser tidigare har varit eftersatt.

– Det vi får veta när vi frågar dem

är att kunderna prioriterar bekvämlighet. Produkterna ska vara lätta att tillaga, spara tid och förstås ge valuta för pengarna. Vi får också veta att många gärna ser att maten är lokalt producerad, säger Niels Duedahl.

De fem senaste åren har grisproduktionen i Europa minskat med 5 procent samtidigt som förbrukningen av de olika köttslagen förväntas ligga kvar ganska konstant. Danmark producerar runt 30 miljoner grisar per år och kommer därmed att vara fortsatt exportberoende. När nu fönstret mot Kina i stor utsträckning har stängts med höga strafftullar mot EU letar Danish Crown andra vägar ut i världen.

Ser ökat importbehov

Niels Duedahl går igenom de länder som importerar mest griskött: Mexiko, Japan, Kina, Storbritannien, Sydkorea och Filippinerna. Han tillägger att medelåldern på en lantbrukare i Japan är 68 år vilket tyder på att landets importbehov kommer att öka ytterligare framöver.

– Om vi spelar våra kort rätt är jag optimist inför framtiden. Jag tror att Afrika är det nya Kina. I dagsläget exporterar vi till fem afrikanska länder och jag ser en växande marknad där. Detsamma gäller storstäderna i Asien där de tio största har en befolkning som nästan motsvarar hela EU, säger Niels Duedahl.

Göran Berglund 010-184 42 83
goran.berglund@landlantbruk.se

EKONOMI

Stabil ränta öppnar för investeringar

■ Direktionen i Riksbanken beslutade i förra veckan att lämna styrräntan oförändrad på 1,75 procent. På den nivån väntas den ligga kvar ett tag framöver. Det bedöms bidra till att konjunkturen stärks och till att inflationen stabiliseras nära målet på sikt. Riksbankens prognos är att den svenska ekonomin är på väg att återhämta sig.

Stefan Malmström, affärschef för jord- och skogsfinansiering vid Landshypotek Bank, säger sig se fortsatt optimism bland lantbrukskunderna.

”Att Riksbanken nu anger att vi går in i en tid med oförändrade räntor för med sig det positiva att det ger en stabilitet för den enskilda att räkna på och anpassa sina långsiktiga planer. Vi ser i våra undersökningar och kundmöten att många uttrycker ett stort intresse för att göra investeringar. Med räntor som sjunkit de senaste åren och nu är stabilare möjliggörs förhoppningsvis nödvändiga investeringar i de gröna näringarna”, säger han i ett pressmeddelande.

Johan Sedenius

UTBILDNING

Uddetorp bygger till internatet

■ Uddetorps naturbruksgymnasium i Skara har lämnat in bygglovsansökan om ett modulhus i två våningar på skolans område. Huset ska bestå av 44 enkelrum rapporterar Skaraborgs Läns Tidning.

I dagsläget måste skolan inhysa eleverna i tredje årskursen i internatet på Axevalla hästcentrum vilket kräver fordonstransport. Med ett nytt modulhus kan alla 118 elever bo på skolområdet. Det nya boendet kommer att stå klart till höstterminen 2026.

Göran Berglund

SIFFRAN

40

... procent av jordbruksföretagare med enskild firma var 65 år eller äldre 2025 enligt Jordbruksverkets senaste statistik. Jämfört med 2024 har denna andel ökat med nästan 1 procentenhet.